

УДК 502.1

Мирослав КРИШТАНОВИЧ
доктор наук з державного управління, доцент
НУ «Львівська політехніка»
Світлана КРИШТАНОВИЧ
кандидат наук з державного управління
Львівський державний університет
фізичної культури

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Сучасний стан соціально-економічного розвитку гірських територій Карпатського регіону особливо потребує посилення уваги місцевих органів влади до вирішення проблем соціальної безпеки цих територій й обґрунтування сучасної системи заходів, спрямованих на збереження й ефективне використання природних і людських ресурсів на засадах сталого розвитку місцевої економіки.

Основні напрямки підвищення ефективності публічного менеджменту соціальної безпеки гірських територій, потребують гармонізації управління всією соціально-економічною сферою цих територій, а саме забезпечення адекватності та збалансованості роботи всіх її структурних елементів при використанні системних методів і механізмів формування та реалізації державної гірської політики, зокрема:

– забезпечення належного життєвого рівня населення гірських територій: управління реалізацією цільових комплексних програм сталого розвитку гірських територій; створення належних умов для формування продуктивної зайнятості, пошуку шляхів залучення особистих господарств до виконання економічних і соціальних завдань;

– подальший розвиток соціальної інфраструктури гірських територій, а саме підвищення якості та ефективності надання послуг місцевому населенню у транспортній, житлово-комунальній, телекомунікаційній, культурній, освітній сферах;

– реформування системи охорони здоров'я в гірських територіях: забезпечення матеріально-технічної бази установ охорони здоров'я, зростання кількості амбулаторно-поліклінічних закладів у гірських територіях; розвиток системи "домашньої медицини";

упровадження контрактних умов функціонування медичних закладів, підвищення якості та доступності медичної допомоги.

Для забезпечення соціальної безпеки гірських територій необхідно здійснити такі важливі завдання:

- здійснити структурні зрушення у соціально-економічному комплексі в контексті реалізації соціальних пріоритетів населення;
- формувати механізм зацікавленості суб'єктів підприємницької діяльності в розвитку соціальної сфери цих територій;
- створити умови для продуктивної зайнятості населення;
- реформувати житлово-комунальні господарства та благоустрій територій населених пунктів;
- здійснити державний протекторат прожиткового мінімуму, який би забезпечував місцевому населенню споживання на рівні простого відтворення;
- розвивати споживчий ринок, доводити до норм забезпеченості місцевого населення продуктами харчування, основними товарами масового попиту, платними послугами;
- посилювати соціальне спрямування податкової політики держави;
- забезпечувати збільшення фінансових ресурсів, що будуть спрямовуватися на соціальні цілі, удосконалювати фінансово-кредитну державну політику;
- посилювати тенденції самозабезпечення громадянами високої соціальної мобільності висхідного характеру;
- створювати умови адаптації правових, економічних, соціальних норм, гарантій, стандартів до європейських та світових вимог.

Тому, основним критерієм ефективності публічного менеджменту соціальної безпеки населення гірських територій є їх здатність виконувати регулятивну, адаптивну та інтеграційну функції. Соціальна безпека повинна базуватися на таких принципах: розвитку демократичних засад державного та регіонального соціального управління; запобігання виникненню (пом'якшення) загроз соціальній безпеці; дотримання балансу соціальних інтересів особистості, суспільства та держави, їх взаємної відповідальності; додержання балансу національних та регіональних соціальних інтересів [1, с. 256]. Прагнення до реалізації ефективного забезпечення соціальної безпеки обумовлюють здійснення послідовної, чітко структурованої діяльності органів виконавчої влади та місцевого

самоврядування стосовно практичного впровадження механізму управління соціальною безпекою.

Для дотримання соціальної безпеки населення гірських територій місцеві органи влади повинні дбати про постійну наявність ресурсів для задоволення потреб населення, за які вони відповідають. Визначення цих потреб мають бути в місцевому стратегічному плані розвитку соціальних послуг. Це визначення повинне чітко розрізняти такі види потреб: потреби, передбачені законом, на які виділені кошти з центрального бюджету; а також потреби, які повинні задовольнятися згідно з місцевою політикою [2, с. 290–291, 3]. Органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, консультуючись з практиками, повинні визначити пріоритетність місцевих послуг і чітко вказати механізми їх реалізації в місцевому стратегічному плані надання соціальних послуг.

Отже, ефективністю соціальної безпеки гірських територій є гарантування сталого соціально-економічного розвитку цих територій; їх спроможність до постійного відновлення та самовдосконалення; реалізація заходів із запобігання негативним соціальним наслідкам структурної перебудови місцевої економіки, якої потребують державні інтереси; створення належних умов із забезпечення пріоритетного розвитку тих галузей, які мають стратегічне значення для України; впровадження механізмів спільного використання фінансових ресурсів органів виконавчої влади та місцевого самоврядування на договірних засадах для ефективного використання бюджетних коштів щодо вирішення назрілих соціальних проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Малик Я. Національна безпека : навч. посіб. / Я. Малик, М. Криштанович, О. Береза. – Львів : ЛРІДУ НЛДУ, 2010. – 280 с.
2. Менеджмент регіонального розвитку: монографія / за ред. О. В. Васильєва, К. А. Фісуна . – Харків : ХНАМГ, 2010. – 375 с.
3. Снігова О. Ю. Механізм державного та регіонального управління соціальною безпекою / О. Ю. Снігова // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 2(3). – С. 87 – 92.